

DASSOS den 3. november 2023

Referat

Tidspunkt: Den 3. november kl. 8.45-10.30

Sted: Viborg Rådhus
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Lokale: Lokale M5 – 5. sal

Deltagere: Jesper Thyrring Møller (formand)
Ann-Britt Wetche
Søren Liner Christensen
Sanela Ljeskovica
Lars Harder
Ulrik Johansen
Jes Svenninggaard
Lone Rasmussen
Mette Andreassen
Ann Hermansen
Yelva Bjørnholdt Jensen
Katrine Axél
Louise Berg
Martin Husted
Lene Mehlsen Thomsen
Lotte Junker Pedersen
Pia Ulv Helleland
Dorthe Lykke Jensen
Martin Bilberg (kontorchef)
Mette Wind (centerchef myndighed)
Christian Brincker Nordbek
Bjarne Hansen
Maria Eeg Smidt
Thorbjørn Aagaard
Tina Dyrby Svanholm

Struer Kommune
Region Midtjylland
Herning Kommune
Odder Kommune
Skive Kommune
Favrskov Kommune
Horsens Kommune
Skanderborg Kommune
Viborg Kommune
Hedensted Kommune
Holstebro Kommune
Syddjurs Kommune
Ikast-Brande Kommune
Silkeborg Kommune
Norddjurs Kommune
Struer Kommune
Lemvig Kommune
Samsø Kommune
Aarhus Kommune
Randers Kommune
KKR Sekretariatet i Midtjylland
Viborg Kommune, formand for takstgruppen
Fælleskommunalt social- og sundhedssekretariat
Fælleskommunalt social- og sundhedssekretariat
Fælleskommunalt social- og sundhedssekretariat

Afbud: Lotte Henriksen
Helene Bækmark
Annette Ørbæk Andersen

Aarhus Kommune
Randers Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune

Dagsorden til møde i DASSOS

1. Beslutningspunkter Indledende bemærkninger:	3
1.1 Godkendelse af proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2025-26	3
1.2 Status på arbejdet med kapacitetsanalyse på det specialiserede socialområde	5
1.3 Analyse af udgiftsudviklingen - anbefalinger til videre kvalitativ analyse	7
1.4 Ramme for DASSOS temadag den 1. marts 2024	9
1.5 Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet (ØA24)	9
1.6 Status og udpegning til Dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommuner	11
1.7 Flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade	12
2. Orienteringspunkter	13
2.1 Opfølgning på dialogmøde DASSOS og Socialtilsyn Midt	13
2.2 Standardkontrakter på voksenområdet version 2.0	14
2.3 Standardkontrakter på børne - og ungeområdet	14
2.4 Mødeplan for DASSOS 2024	15
3. Punkter til kommende møder	16
3.1 Punkter til næste møde i DASSOS	16
3.2 Eventuelt	16

1. Beslutningspunkter

Indledende bemærkninger:

Jesper Thyrring Møller indledte med at henvise til, at vi på sidste DASSOS møde gav mulighed for at kommunerne kunne sende bemærkninger ind til KKR's høringssvar til regionens udviklingsplan for det regionale socialområde. Han takkede for de modtagne input.

Høringssvaret er sendt afsted og er i godkendelse nu hos KD-net og KKR.

Vi sender det rundt til jer sammen med referatet fra dagens DASSOS møde.

Maria Eeg Smidt orienterede kort om, at der behandles en række punkter på det kommende møde i Sundhedsstyregruppen med relevans for det sociale område:

- Problemstilling om færdigbehandlede patienter i regionspsykiatrien
- Udvidelse af samarbejdsaftale om den gode indlæggelse og udskrivelse – til også at omfatte psykiatrien og socialområdet
- De nære sundhedstilbud – dataindsamling igangsættes som giver overblik over kommunale og regionale tilbud i psykiatrien til vagtlægen

1.1 Godkendelse af proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2025-26

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS drøftede processen for udarbejdelsen af rammeaftale 2025-2026. Dette indbefatter afklaring af hhv. metoden for videnindsamling, der kan belyse sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på det specialiserede socialområde samt håndtering af den politiske involvering.

I forhold til videnindsamling har DASSOS tidligere benyttet de kommunale indberetninger til indhentning af viden om udbud og efterspørgsel for hhv. børne-unge - og voksenområdet. DASSOS bakkede op om en ny model, hvor viden primært indhentes via:

- Voksenområdet: Kapacitetsanalysen på det specialiserede socialområde i Midtjylland
- Børne-ungeområdet: Det midtjyske børne-familiechef-netværk inddrages ift. indsamling af viden om sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på (se referat til punkt 1.2)
- DASSOS temadagen den 1. marts, hvor temaet bliver Rammeaftalen 2025-2026
- Nyeste viden på landsplan, herunder Ekspertudvalgets rapporter

DASSOS drøftede, hvordan den politiske involvering kan foregå. Der var følgende input:

- Den politiske involvering foregår via drøftelser på KKR møde i foråret samt på en politisk KKR konference, hvor rammeaftalen indgår som et element. Dette erstatter den hidtidige fremgangsmåde, hvor KKR har sendt forslag til udviklingsområder til kommentering i relevante politiske udvalg i kommunerne
- Temaet for en politiskkonference skal være de aktuelle dagsordener på socialområdet
  - Rammeaftalen for 2025-2026 som en del af flere emner på konferencen
  - Emner fra DASSOS temadagen den 1. marts, herunder kapacitetsanalysen
  - Politiske prioriteringsmuligheder indenfor socialområdet
  - Konstruktion af lokale samarbejder mellem kommuner
  - Incitament til at lave botilbud på tværs
  - Oplæg fra midtjyske politikere (fx Ulrik Wilbek), som formand for KLs socialudvalg
- Rammeaftalen 2025-26 skal formelt godkendes i byrådene og regionsrådet som vanligt.

Indstilling

Af DASSOS:

- Drøfter og godkender proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2025-26 (bilag 1)
- Drøfter hvordan der sikres lokalpolitisk involvering i udarbejdelsen af rammeaftalen, herunder om DASSOS vil anbefale KKR, at der afholdes en KKR-konference i foråret/sommeren 2024 med fokus på rammeaftalen og det specialiserede socialområde

Sagsfremstilling

Der skal i det kommende år udarbejdes en rammeaftale for perioden 2025-2026, som skal være godkendt i alle byråd og regionsrådet senest den 1. december 2024, jf. bekendtgørelsen om rammeaftaler.

I tidligere rammeaftaler har den politiske inddragelse været tilrettelagt, så der har været mulighed for politisk dialog *undervejs* i processen via KKR Midtjylland og efterfølgende lokalpolitisk drøftelse af forslag til temaer for rammeaftalens udviklingsområder.

DASSOS bedes overveje, om den politiske involvering skal foregå på denne måde, eller om det skal gribes an på anden vis i udarbejdelsen af den kommende rammeaftale.

Sekretariatet ser følgende tre muligheder for politisk involvering i udarbejdelsen af rammeaftalen, som kan kombineres på forskellig vis:

- Drøftelse af forslag til temaer for rammeaftalen i KKR Midtjylland
- Lokalpolitisk kommentering af forslag til temaer for rammeaftalen i kommuner og region
- Afholdelse af KKR-konference forår/sommer 2024, hvor emnet er rammeaftalen og det specialiserede socialområde

Sidstnævnte mulighed forudsætter, at DASSOS anbefaler KKR-Midtjylland, at der afholdes en KKR-konference i forår/sommer 2024, hvilket der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutning om.

Indhentning af viden til udarbejdelse af rammeaftalen

Det er et krav, at kommunerne som led i udarbejdelsen af rammeaftalen skal vurdere sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel.

Hidtil har vi indhentet viden via de kommunale indberetninger, hvor kommunerne er blevet bedt om at vurdere sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på det specialiserede social- og specialundervisningsområde via et skema. Det foreslås, at vi fravælger denne fremgangsmåde i den kommende rammeaftale. Erfaringerne fra de foregående år er, at det indhentede datagrundlag via de kommunale indberetninger ikke har haft den fornødne kvalitet. Desuden er det en tidskrævende opgave for kommunerne at udfylde de kommunale indretninger.

I stedet foreslår sekretariatet følgende model:

- Viden om udbud og efterspørgsel for hhv. børne-unge og voksenområdet i Midtjylland indhentes primært via:
  - Kapacitetsanalysen på det specialiserede socialområde i Midtjylland
  - DASSOS temadagen den 1. marts, hvor temaet foreslås at være Rammeaftalen 2025-2026 (jf. dagsordenspunkt 1.4 nedenfor)
- Den lokale viden om sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel suppleres med nyeste viden på landsplan, herunder Ekspertudvalgets rapporter
- Kommunerne får mulighed for at indsende eventuelle supplerende/udbydende kommentarer til Rammeaftalen via sekretariatet
- Kommuner der overvejer at overtage regionale tilbud i den kommende rammeaftaleperiode 2025-26, skal meddele dette, da det er et krav at dette skal fremgå af rammeaftalen

Den indhentede viden skal bidrage til et samlet overblik over, hvorvidt tilbudsviften og kapaciteten på det sociale område afspejler kommunernes behov for tilbud til borgerne. Herigennem indsamles bl.a. viden om tendenser og etablering/lukning af tilbud på det sociale område med betydning for udvikling og koordination i det fælles kommunale/regionale samarbejde.

DASSOS forelægges resultatet af kapacitetsanalysen på mødet den 1. marts 2024. Dette bliver sammen med drøftelserne på temadagen, som ligger forud for DASSOS-mødet, den centrale del af indspillet til drøftelsen af fælles udviklingsområder i rammeaftalen.

Bilag

[Bilag 1 - Forslag til proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2025-2026](#)

1.2 Status på arbejdet med kapacitetsanalyse på det specialiserede socialområde

Ved Lone Rasmussen, direktør i Skanderborg Kommune

Referat:

Lone Rasmussen redegjorde for de foreløbige resultater af kapacitetsanalysen. Der er indsamlet data fra det specialiserede voksenområde fra 17 ud af 19 midtjyske kommuner, hvilket er meget tilfredsstillende. Randers - og Ringkøbing-Skjern Kommuner har af ressourcemæssige årsager ikke haft mulighed for at indsamle data.

Det er ikke lykkedes at finde den perfekte analysemodel. Det er samtidigt vurderingen, at denne metode giver os mere end de tidligere fremgangsmåder, selvom data har begrænsninger.

Lone Rasmussen bemærkede, at man kan snakke om kapacitet på to måder - den kapacitet, vi deler med hinanden, og vores egen kapacitetsstyring. I DASSOS analyse er der fokuseret på at udarbejde en oversigt over antal helårspersoner, som midtjyske kommuner i 2022 havde købt en eksternt botilbudsplads til fordelt på målgruppe og virksomhedsform. Der har i analysen været fokus på tilbud med en høj specialiseringsgrad, hvilket især er de tilbud, som kommunerne efterspørger eksternt. Tallene i analysen svarer i øvrigt til ca. 28 % af pladserne i vores rammeaftale (jf. ledelsesinformationen for 2022), hvilket giver et billede af, hvor dækkende analysen er.

Overordnet set viser analysen, at de midtjyske kommuner i 2022 købte botilbudspladser til 2353 helårspersoner uden for egen kommune. Af disse kan 626 helårspersoner i eksterne botilbud entydigt henføres til én målgruppe, svarende til ca. 26 %. Regionale tilbud tager sig i høj grad af målgrupper inden for autismespektret og erhvervet hjerneskade, mens kommuner og private tilbud især tager sig af målgruppen udviklingshæmning. Resultaterne fremgår af bilag 2a.

DASSOS drøftede efterfølgende, om resultaterne af dataindsamlingen kan være grundlag for et videre arbejde med kapacitetsanalysen. Der var følgende input til det videre arbejde:

- Det er en begrænsning ved analysen, at kun 26% af gruppen der kan henføres entydigt til en målgruppe, hvilket ikke er muligt at gøre mere præcist med denne metode. For de resterende 74 % er tilbuddene registreret med flere målgrupper, så man ikke kan sige, hvilken målgruppe borgeren tilhører.
- Vi skal være præcise ift., hvad vi vil bruge data til. Vi har ikke ressourcer til en dybdegående analyse de 74 % af tilbuddene, hvor der ikke kan bestemmes en entydig målgruppe, da dette vil kræve, at man dykker ned i de konkrete personsager. En løsning kan eventuelt være, at kommunerne går sammen i mindre grupper og kigger på andre målgrupper, end de tre målgrupper, som data fra analysen peger på.
- Data peger på tre målgrupper - autismespektrumforstyrrelser, erhvervet hjerneskade og udviklingshæmning - som især fylder, hvilket giver en indikation af, hvilke målgrupper der skal arbejdes videre med. Data viser desuden fordelingen på paragraffer (jf. SEL § 107, 108 og ABL § 105), hvilket også kan danne grundlag for et videre analysearbejde, fx at mange § 107 tilbud købes privat samt problemstillingen med at skabe flow på de mange ABL § 105 tilbud.
- Vi mangler kommunal kapacitet med hensyn til §107 tilbud, og der skal arbejdes med at skabe mere virksomme § 107 forstået på den måde, at borgerne i dag er for længe på tilbuddene, hvilket betyder et for lille flow.
- Ift. børne- og ungeområdet ville det være relevant med en drøftelse om metode ift. børne og unge, der kommer på §107 tilbud som 18-årige.
- Det er generelt et problem, at vi på socialområdet ikke kan lave bedre data, som det er muligt på andre velfærdsområder (fx beskæftigelsesområdet), og som gør planlægning på grundlag af data mulig.
- Der er et ønske om at få aldersdimensionen med i analysen, hvilket er teknisk muligt.

Konklusionen er, at kapacitetsanalysen trods de skitserede begrænsninger kan danne grundlag for det videre analysearbejde, herunder bruges på DASSOS temadagen den 1. marts 2024. Den indhentede data kan fx danne grundlag for en overordnet snak om, hvor meget vi kan forpligte os på hinanden.

DASSOS drøftede desuden, om der også indhentes data fra børne – og ungeområdet i de midtjyske kommuner via samme metode som på voksenområdet. Viden om data fra børne – og ungeområdet er en nødvendig forudsætning ift. indsamling af viden til udfærdigelsen af rammeaftalen. DASSOS var enige om, at vi i første omgang venter med at indhente data fra børne – og ungeområdet før vi ved mere om potentialet med det data, der er hentet på voksenområdet.

I stedet besluttede DASSOS at børne-familiechef-netværket skal inddrages ift. indsamling af viden til brug for udarbejdelsen af en ny rammeaftale. Netværket skal spørges til sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på børne – og ungeområdet, så vi via denne vej kan få indikationer om de relevante udfordringer på området, herunder overgangen fra børne – og ungeområdet til voksenområdet. Slutteligt kunne man bede børne-familiechef-netværket om at lave et oplæg på temadagen, der præsenterer resultatet af deres videnindsamling.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager status for processen til efterretning og drøfter, om dataindsamlingen danner grundlag for et videre arbejde med kapacitetsanalysen
- Godkender at der også indhentes data fra børne – og ungeområdet i de midtjyske kommuner

Sagsfremstilling

En arbejdsgruppe bestående af Aarhus, Skanderborg og Randers Kommuner samt regionen arbejder med en kapacitetsanalyse af det specialiserede socialområde i Midtjylland. Konceptet er at fokusere på de målgrupper, hvor der er størst aktivitet, og som kræver en fælles løsning, i stedet for at kigge bredt på hele det specialiserede socialområde. Det er målet, at vi via analysens resultater kan lave mere holdbare prognoser, der kan ligge til grund for den fremtidige planlægning af tilbudsviften.

Arbejdsgruppen bag kapacitetsanalysen har fundet frem til et bedste bud på en model ift. at lave en analyse af den kommunale efterspørgsel af eksterne botilbud, hvor den enkelte kommune samkører egne dataregistreringer med data fra Tilbudsportalen.

DASSOS besluttede på sit seneste møde at fremskynde processen med indsamling af data for at have bedst mulighed for at påvirke processen med identifikation af de målgrupper, der skal sættes på. Dette betød, at alle de midtjyske kommuner skulle indsamle data via modellen med henblik på at få præsenteret et samlet midtjysk billede på dagens møde. Der startes med det specialiserede voksenområde, og resultatet fremgår af bilag 2, som indeholder data fra 17 kommuner.

DASSOS skal på dagens møde drøfte resultatet af dataindsamlingen og anvendeligheden heraf. Herefter skal DASSOS tage stilling til, om der også skal foretages en tilsvarende indsamling af data på det specialiserede børne – og ungeområde i alle kommuner i Midtjylland med deadline primo 2024. Derved opnår vi det bedst mulige samlede kapacitetsoverblik for hhv. børne-unge og voksenområdet i Midtjylland, og data fra børne - og ungeområdet kan på lige fod med data fra voksenområdet indgå i arbejdet med Rammeaftale 2025-2026 (jf. dagsordenspunkt 1.1.).

Bilag:

[Bilag 2 – Foreløbig oversigt over midtjyske kommuners visitation til eksterne tilbud på det specialiserede voksenområde](#)

[Bilag 2a - Analyseresultater midtjyske kommuners visitation til eksterne tilbud på det specialiserede socialområde](#)

1.3 Analyse af udgiftsudviklingen - anbefalinger til videre kvalitativ analyse

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

Arbejdsgruppen bag analysen af udgiftsudviklingen har på baggrund af input fra DASSOS opdateret afsnit 3, der indeholder anbefalinger til videre analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder.

DASSOS godkendte analysens tre anbefalinger og kvalificerede i fællesskab emnerne yderligere. Det blev understreget, at princippet "mest muligt for færrest mulige midler" er et grundlæggende udgangspunkt for analysearbejdet. Der var følgende input til KD-nets behandling af anbefalingerne:

De forskellige tilsyns rolle som udgiftsdrivere:

Der var enighed i DASSOS om, at det er vigtigt, at der er fokus på tilsynene. Et tidsstudie som foreslået af arbejdsgruppen er en mulighed, men der skal herudover også være fokus på tilsynenes betydning for tilbuddenes adfærd. En dybdegående analyse heraf kræver ekstern konsulentbistand, hvorfor KD-net vil skulle afsætte en økonomisk ramme til arbejdet. Det er en god idé at spørge KL om en status for nationale tiltag ift. tilsynene, men vi bør også selv arbejde videre.

Følgende perspektiver indgik i drøftelsen:

- Det kunne være interessant at undersøge, om priserne er steget ift. hvilket tilsyn, der har været på besøg. Er der med andre ord nogle tilsyn, der er mere udgiftsdrivende end andre? Det blev foreslået at anmode KL om at tage dette perspektiv med ift. opfølgningen på ØA24
- Tidsanalysen af den anvendte tid på dokumentation på udvalgte tilbud blev set som en mulighed, men der blev også gjort opmærksom på, at der i forbindelse med ØA24 allerede er fokus på tilsynet, og det kunne overvejes at lade KL køre sagen. Hertil blev det bemærket, at et tidsstudie, ud over at gøre os klogere, også skal bruges til interessevaretagelse ift. den nationale dagsorden for at være med til at presse på for ændringer på området.
- Det er vigtigt og interessant at undersøge, hvilken adfærd tilsynenes virke er med til at skabe. Betyder risikoen for at få påbud fra tilsynet at botilbuddene for at undgå dette tilføjer ekstra medarbejderressourcer, som er med til at drive udgifterne opad

Progression og effekt:

- Der blev foreslået anden overskrift end progression og effekt. En alternativ overskrift kunne være "fokus på rette langsigtede og virkningsfulde løsninger". Emnet vil kunne indgå som et muligt udviklingsområde i den kommende rammeaftale for 2025-26.
- Det er vigtigt at få analyseret incitamentsstrukturerne og de forskellige hypoteser ift., om det er manglen på incitament på tilbudsområdet, der driver udgifterne op og/eller er skyld i manglende progression. Eller om der er andre faktorer på spil? Der er måske ikke altid et incitament for et tilbud til at få flere penge, fordi tilbuddet ikke kan levere pga. manglende kvalificeret arbejdskraft?
- Der er forskellige meninger på området, hvilket i sig selv er et argument for at få undersøgt emnet nærmere for på denne måde at skabe mere tydelighed.
- Progression er et stort emne, som kan indsnævres. For eksempel kan der kigges på progression ift. de unge på fx §107 tilbud. Man kan også undersøge de borgere på §108 tilbud, hvor der benyttes tillægstakster. Modsat skal man overveje, hvor meget der skal kigges på borgere på længerevarende tilbud, hvor der ofte er mindre potentiale for progression.
- Der blev nævnt muligheden for at arbejde med modeller med investeringstakster fx ift. §107 tilbud og vedligeholdelsestakster ift. § 108 tilbud.
- Der skal både fokus på at få taksterne ned, men også fokus på hvordan vi skaber vi udvikling
- Der er et forebyggelsesperspektiv ift. at arbejde med udvikling af borgere i eget hjem via §85.

Kapacitet:

- Der var enighed i DASSOS om, at emnet er relevant, og at det videre arbejde med at sikre kapacitet adresseres i samarbejdet omkring lånepuljen (jf. ØA24). Puljen kan give et løft ift. at øge kommunernes styringsmuligheder via etablering af flere kommunale tilbud.
- Der var et forslag om, at der skal fokus på at små mindre fleksible løsninger også bruges til at opbygge kapacitet.

Indstilling

At DASSOS

- Drøfter arbejdsgruppens anbefalinger til analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder (bilag 4), herunder hvilke anbefalinger DASSOS vil foreslå KD-net, at der arbejdes videre med i et eventuelt opfølgende kvalitativt arbejde

Sagsfremstilling

En fælles regional og kommunal arbejdsgruppe har udarbejdet en kvantitativ analyse af udgifts-udviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland, som DASSOS godkendte på sit seneste møde. DASSOS besluttede i den forbindelse at anbefale KD-net at igangsætte et kvalitativt analysearbejde som en del af en videre afdækning af, hvad der skaber økonomisk opdrift på socialområdet.

Med afsæt i DASSOS input har arbejdsgruppen opdateret afsnittet om anbefalinger til videre analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder (analysens afsnit 3). Den resterende del af analysen er ikke ændret siden godkendelsen i DASSOS.

Arbejdsgruppen anbefaler følgende tre emner:

- **De forskellige tilsyns rolle som udgiftsdrivere:** Der er stor opmærksomhed på de forskellige tilsyns rolle som potentielle udgiftsdrivere både internt i Midtjylland og nationalt. Det drejer sig primært om socialtilsynene, Styrelsen for Patientsikkerhed samt Arbejdstilsynet. Arbejdsgruppen anbefaler bl.a. en tidsanalyse, hvor der foretages en tidsregistrering af den anvendte tid på dokumentation, der er forbundet med krav fra de forskellige tilsyn samt tid brugt på dokumentation bredt set. En sådan analyse forudsætter, at KD-Net afsætter midler til ekstern konsulentbistand.
- **Progression og effekt:** Ved at have et vedvarende fokus på progression og effekt i indsatsen for borgerne på botilbuddene, kan der opnås større livskvalitet for borgerne samt lavere udgifter grundet bedring af borgernes tilstand. Der skal bl.a. fokus på uhensigtsmæssigheder og paradokser i incitamentsstrukturen på botilbudsområder. En potentiel udfordring er fx botilbuddenes manglende incitament til at arbejde med progression for den enkelte borger ift. at visitere til et lavere støttebehov, da de herved mister penge. Desuden bør de særligt dyre enkeltsager inddrages ift. at få en dybere forståelse af, hvad der driver udgifterne på det specialiserede område. Hvor meget skyldes udgiftsstigningerne fx manglende progression?
- **Kapacitet:** Det er vigtigt at den tilgængelige tilbudsvifte i så høj grad som muligt afspejler den faktuelle efterspørgsel på tilbud. Emnet peger især mod lånepuljen (jf. ØA 24) og de muligheder, dette giver, men også eventuelle implementeringsudfordringer grundet kriterierne for puljen. Lånepuljen er en konkret anledning for midtjyske kommuner til at gå sammen i regi af rammeaftalesamarbejdet om at etablere fælles tilbud eller i større grad koordinere og aftale etablering af botilbudskapacitet til komplekse borgere med henblik på at sikre større faglig og økonomisk bæredygtighed. Der bør i den forbindelse laves en afdækning af, hvor mange af de midtjyske kommuner, der forventer at lave nye tilbud på baggrund af lånepuljerne. Der bør også lægges et pres nationalt via KL på regeringen ift. at opnå operationelle kriterier for puljerne, herunder bl.a. at de også skal gælde i 2027 og 2028.

Anbefalingerne fremgår af analysens afsnit 3 og er uddybende beskrevet i bilag 4.

Bilag

[Bilag 3 – Analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland](#)

[Bilag 4 – Anbefalinger til videre analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder](#)

1.4 Ramme for DASSOS temadag den 1. marts 2024

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS drøftede det foreløbige oplæg til temadagen, hvor det er tanken, at den igangværende kapacitetsanalyse og analyse af udgiftsudviklingen skal præsenteres og efterfølgende drøftes og kvalificeres. Desuden foreslås en oplægsholder fra Ekspertudvalget og evt. KL til at rammesætte aktuelle nationale dagsordener.

Der var enighed om det foreslåede indhold. Supplerende blev følgende emner foreslået:

- Et tema om forebyggelse, hvor der fokuseres på overgangen fra barn til voksen. Det har bl.a. betydning for kapacitetsudnyttelsen. Forebyggelse kunne evt. indgå som et udviklingspunkt i rammeaftalen. Der kunne i den forbindelse evt. trækkes på Metodecenteret og deres viden om den gode overgang.
- Et oplæg om Barnets lov, som en del af baggrundstæppet for rammeaftalen
- Et oplæg om kriterierne for lånepuljen

Der var afslutningsvist enighed om, at programmet for temadagen skal være fokuseret. Fællessekretariatet udarbejder på baggrund af ovenstående et endeligt program.

Indstilling

At DASSOS:

- Drøfter ramme og indhold for DASSOS temadagen den 1. marts 2024

Sagsfremstilling

DASSOS har taget initiativ til en temadag, som finder sted den 1. marts 2024. Ud over DASSOS er de midtjyske socialchefer og børne-familiechefer inviteret til at deltage på temadagen.

Det foreslås at temadagen bruges til at samle input til temaer, der kan adresseres i rammeaftale 2025-26. Temadagen bliver en kombination af oplæg og drøftelse. Konkret er det tanken, at den igangværende kapacitetsanalyse og analyse af udgiftsudviklingen skal præsenteres og efterfølgende drøftes og kvalificeres. Herudover vil sekretariatet undersøge, om det er muligt at få en oplægsholder fra Ekspertudvalget og evt. KL til at rammesætte aktuelle nationale dagsordener.

DASSOS bedes drøfte rammen for temadagen og komme med forslag til indhold. Sekretariatet vil efterfølgende udarbejde et endeligt program.

1.5 Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet (ØA24)

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS drøftede rammerne for lånepuljen for 2025 og 2026 og det forventede kriterie om fælleskommunal koordinering. Det blev oplyst, at der ikke forventes noget formkrav for, hvad der forstås ved fælleskommunal koordinering. Men det er en præmis, at det vil vægte i vurderingen af ansøgningerne, at man som kommune fx kan henvise til, at man på KKR-niveau har drøftet, hvilke behov man i særlig grad har på tværs af de midtjyske kommuner.

Der var enighed om, at processen med lånepuljerne tilgås ved, at DASSOS anmoder kommunerne om at sende fællessekretariatet korte beskrivelser af eventuelle overvejelser og ønsker de enkelte kommuner har ift. lånepuljen for 2025 og 2026. Der er tale om uforpligtende tilkendegivelser. Der skal i arbejdet med lånepuljerne både være fokus på omlægninger af tilbuddene og bygning af nye tilbud. Det er således vigtigt, at kapaciteten tilpasses ift. de målgrupper, hvor der størst efterspørgsel efter pladser.

Det blev afslutningsvist aftalt, at der eventuelt kan afholdes et ekstra møde (virtuelt) i DASSOS om lånepuljerne, hvis det er nødvendig ift. tidsplanen for lånepuljen for 2025 og 2026.

Indstilling

At DASSOS:

- Drøfter rammerne for lånepuljen for 2025 og 2026 og fælleskommunal koordinering
- Kommer med input til, hvordan en proces i Midtjylland kan tilrettelægges
- Anmoder kommunerne om at sende sekretariatet korte beskrivelser af eventuelle overvejelser og ønsker de enkelte kommuner har ift. lånepuljen for 2025 og 2026

Sagsfremstilling

Som en del af økonomiaftalen for 2024 mellem KL og regeringen er der etableret en lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet.

Der har været ansøgningsfrist til lånepuljen for 2024. KL er i dialog med relevante ministerier omkring rammerne og kriterierne for puljerne for 2025 og 2026, hvor der lægges op til fælles kommunal koordinering.

Lånepuljen til udvidelse af botilbudskapaciteten er på i alt 1,5 mia. kr. Der var afsat 200 mio. kr. til puljen for 2024. Der var stor søgning til puljen, hvor 13 kommuner har fået tildelt samlet 190 mio. kr. i 2024. Der er afsat lånepuljer på 600 mio. kr. i 2025 og 700 mio. kr. i 2026.

KL forventer, at lånepuljen vedr. 2025 og 2026 udmeldes samtidig og fordeles efter andre kriterier end 2024-puljen. KL forventer således, at det vil indgå som et tungt kriterie, at projekterne afspejler en fælleskommunal koordinering så lånepuljen i særlig grad er en håndsrækning til de kommuner, der gennem udvidelse af botilbudskapaciteten løfter en opgave på vegne af fællesskabet. Dette var ikke et kriterie for 2024-puljen henset til, at ansøgningsfristen lå kort efter aftaleindgåelsen. Der arbejdes mod at have kriterierne klar inden udgangen af året. KL er i dialog med relevante ministerier omkring fastlæggelsen af kriterierne.

Fælleskommunal koordinering i Midtjylland

Selvom de endelige rammer og krav til samarbejdet først ligger fast senere, er det vigtigt at få startet en fælleskommunal dialog i KKR Midtjylland i november om fremtidige botilbudsbehov og målgrupper, hvor kommunerne har særlige udfordringer - også i forhold til at finde det rette match mellem pris og indhold for den enkelte borger.

DASSOS arbejder aktuelt med at analysere kapacitetsudfordringerne nærmere jf. punkt 1.2 på dagsordenen, med fokus på de områder, hvor kommunerne køber pladser eksternt. Det er forventningen, at analysen kan danne grundlag for dialog om, til hvilke målgrupper, der på tværs af de midtjyske kommuner er behov for at udvide den kommunale botilbudskapacitet. Ikke mindst for at kunne tilbyde flere borgere, der har behov for et højt specialiseret tilbud en plads på et kommunalt drevet tilbud fremfor på private tilbud, da det er på det område vi har set den største opdrift i udgifterne.

Det kan bl.a. drøftes om samarbejdet bedst kan ske på tværs af alle kommuner eller i mindre kommunegrupper? Om der skal tages særlige initiativer til at sikre, at ansøgningerne har fokus på de målgrupper, hvor kommunerne fælles oplever størst behov for pladser? Om der skal igangsættes kortlægning af, hvilke planer de enkelte kommuner har for ansøgninger til lånepuljen samt hvilke overvejelser og planer kommunerne i øvrigt har for nye botilbuds-pladser?

Der lægges op til, at der på mødet i KKR Midtjylland den 19. november 2023 tages en indledende politisk drøftelse af rammer og ønsker til fælleskommunal koordinering samt botilbudskapacitetsbehov og målgrupper.

På KKR-mødet i februar 2024 kan der mere konkret aftales en fælleskommunal proces/koordinering i forbindelse med konkret ansøgning af lånepuljen.

KL arbejder for, at der åbnes for ansøgninger til puljen i løbet af 1. kvartal 2024, samt at fordelingen af den samlede pulje udmeldes senest medio 2. kvartal 2024.

Som bilag vedlægges det dagsordenspunkt, som KKLs fagkontor har udarbejdet til mødet i KKR Midtjylland den 19. november 2023.

Bilag

[Bilag 5 - Lånepulje vedr. udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet og fælleskommunal koordinering \(sag til KKR fra KLs fagkontor\)](#)

1.6 Status og udpegning til Dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommuner

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS udpegede Lars Harder, direktør Skive Kommune, som repræsentant til Dialogforum. Katrine Axél, Syddjurs Kommune, meldte sig som suppleant.

Relevante emner eller eksempler på uhensigtsmæssige afgørelser m.v. fra Ankestyrelsen, der ønskes drøftet i Dialogforum, kan sendes til Lars Harder og Katrine Axél samt til sekretariatet. DASSOS opfordres afslutningsvist til at fremkomme med.

Der var efterfølgende en kort drøftelse i DASSOS om Ankestyrelsen og Dialogforum, herunder at det opleves, at Ankestyrelsen til tider går hårdhændet til værks, samt at det kan være svært i praksis at se en effekt af Dialogforum.

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning
- At DASSOS udpeger en ny repræsentant samt suppleant for det midtjyske samarbejde til Ankestyrelsens Dialogforum

Sagsfremstilling

Orientering fra møde i Dialogforum 11. september 2023

DASSOS vil gerne orienteres om nyt fra Ankestyrelsens Dialogforum i forbindelse med forummets løbende møder. Nedenfor er udvalgte punkter fra mødet gengivet:

- Der er en ny principafgørelse på vej vedr. § 112 – hjælpemidler. Der gælder, at kompressions-hjælpemidler skal bevilges fra sundhedsvæsenet/regionen i forbindelse med indlæggelse/udskrivelse. Sker dette ikke, er der dels et spørgsmål vedr. klageadgang, som pt. ikke eksisterer, da der er tale om en sundhedslovsydelse. Men der er også en opgave for kommunerne ift. til at sikre borgeren. Der afventes nyt herom fra Ankestyrelsen
- Det blev præciseret, at der i forbindelse med egenbetaling på ophold i § 107-tilbud skal være opmærksomhed på 'kan'-bestemmelsen om, at borgeren 'kan' sættes i opsparings-krav. Det blev påpeget, at det er urealistisk, at borgere med lavt forsørgelsesgrundlag og diverse kognitive funktionsnedsættelser kan administrere en opsparingskonto.
- De skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af Danmarks-kortet med sammenligninger af kommuners tal og data på socialområdet blev drøftet. Ankestyrelsen beretter, at omgørelsesprocenten for 2022 snart er klar.

Udpegning af ny repræsentant fra Midtjylland i Dialogforum

Det er socialchef i Holstebro Kommune, Anette Holm, der er udpeget af DASSOS til at repræsentere de midtjyske kommuner i Ankestyrelsens Dialogforum, som er et fast samarbejdsforum på nationalt niveau. Anette Holm har meddelt, at hun går på pension med udgangen af februar 2024.

DASSOS skal derfor udpege en ny repræsentant samt suppleant til Dialogforum. Udpegningerne er som udgangspunkt på direktørniveau for at afspejle repræsentationen fra de øvrige landsdele. Se vedlagte kommissorium for beskrivelse af Dialogforum samt medlemmer.

Næste møde i Dialogforum er et virtuelt møde fredag den 15. marts 2024. Hvis der er bemærkninger eller ønsker, der ønskes bragt ind i Dialogforum, så tag gerne kontakt til fællessekretariatet.

Bilag

[Bilag 6 – Kommissorium for dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommuner](#)

1.7 Flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

[DASSOS godkendte flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade.](#)

Indstilling

At DASSOS på anbefaling fra Hjerneskaedesamrådet for børn og unge:

- Godkender flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade fra Hammel Neurocenter

Sagsfremstilling

Det tværsektorielle Hjerneskaedesamråd for børn og unge er nedsat i regi af Sundhedsstyregruppen og DASSOS, som kan træffe beslutninger på baggrund af samrådets anbefalinger.

Hjerneskaedesamrådet anbefaler Sundhedsstyregruppen og DASSOS at godkende flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade fra Hammel Neurocenter.

Flowchartet har til formål at sikre en ensartet model for samarbejdet mellem Regionshospitalet Hammel Neurocenter og de 19 kommuner i Region Midtjylland for udskrivelse af børn og unge med hjerneskade på samme måde, som det findes for voksne med hjerneskade.

Det er meget få børn og unge, som rammes af en hjerneskade. I nogle kommuner kan der gå 2-5 år imellem, at de får en borger i alderen 0-18 år, som er ramt af en hjerneskade. Det betyder, at mange kommuner ikke har et fast 'hjerneskade-team' på børne- og ungeområdet, og de har derfor ikke kendskab til forløbet på Hammel Neurocenter, genoptræningsplaner, regler vedr. frister mv. Det er baggrunden for, at dette flowchart er udarbejdet, som en fælles hjælp til alle parter.

Fokus på at sikre den gode udskrivelse har der været arbejdet med i lang tid. Senest i forbindelse med indgåelse af [samarbejdsaftalen om den gode indlæggelse og udskrivelse](#) og det er derfor en velkendt arbejdsgang i forbindelse med udskrivelser på mange områder.

Flowchartet for udskrivelser af børn og unge med hjerneskade er godkendt af Hjerneskaedesamrådet for børn og unge i Region Midtjylland, på fællesmøde for kommunale hjerneskadekoordinaterer i Region Midtjylland og af centerledelsen på Hammel Neurocenter.

Bilag

[Bilag 7 – Flowchart for udskrivelse af børn og unge med erhvervet hjerneskade fra Hammel Neurocenter](#)

2. Orienteringspunkter

2.1 Opfølgning på dialogmøde DASSOS og Socialtilsyn Midt

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

Dialogmødet den 13. oktober gik godt, og det er den klare opfattelse, at der er en god dialog med Socialtilsyn Midt, og at tilsynet lytter.

Der fremsendes et referat fra dialogmødet sammen med referatet fra dagens DASSOS møde.

Ift. udpegning af repræsentanter til det næste dialogmøde i efteråret 2024, deltager Helene Bækmark i stedet for Lone Rasmussen. Den øvrige deltagerkreds fastholdes.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager orienteringen til efterretning
- Udpeger DASSOS repræsentanter til næste dialogmøde, der afholdes i efteråret 2024

Sagsfremstilling

For at understøtte den gode dialog og samarbejde med Socialtilsyn Midt, afholdes årligt et dialogmøde mellem repræsentanter fra DASSOS, Socialtilsyn Midt og Silkeborg Kommune. Forud for dialogmødet har DASSOS drøftet temaer og eksempler, som dialogen tog afsæt i.

På dialogmødet den 13. oktober 2023 blev følgende temaer drøftet:

- Dokumentation i forbindelse med tilsynsbesøg
- Ensartethed blandt tilsynskonsulenterne
- Faglig sparring og læring i forbindelse med tilsyn
- Dialogen med tilsynet
- Muligheden for en risikobaseret tilsynsmodel
- En drøftelse af antallet af tilsyn, herunder et ønske om, at resultater af risikobaserede tilsyn fra andre tilsyn kunne indgå i Socialtilsynets risikovurdering

DASSOS får på dagens møde en mundtlig orientering om dialogmødet.

Der var enighed om, at der skal afholdes et dialogmøde igen i efteråret 2024, hvortil DASSOS skal udpege repræsentanter.

I dette års dialogmøde deltog Ulla B. Andersen (tilsynschef), Peter Sinding Poulsen (Silkeborg Kommune), Jesper Thyrring Møller, (DASSOS formand), Ann-Britt Wetche (Region Midtjylland), Lone Rasmussen (Skanderborg Kommune), Helene Bækmark (Randers Kommune), Maria Eeg Smidt (fællessekretariatet) og Thorbjørn Aagaard (fællessekretariatet). Lotte Henriksen (Aarhus Kommune) har også deltaget i tidligere års dialogmøder.

2.2 Standardkontrakter på voksenområdet version 2.0

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS tog orienteringen til efterretning.

DASSOS opfordrer fortsat til, at kommuner og region i Midtjylland opfordres til at benytte standardkontrakterne.

Afslutningsvist blev det besluttet, at Takstgruppen skal undersøge, hvor mange kommuner, der benytter standardkontrakterne på voksenområdet.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling:

KL har i samarbejde med rammeaftalesekretariatene og en kommunal arbejdsgruppe gennemført en evaluering af standardkontrakterne på det specialiserede voksenområde. På baggrund af evalueringen er kontrakterne blevet justeret på en række punkter. De væsentligste ændringer er:

- **Afregningsfrister:** I kontrakten målrettet indsatser uden for rammeaftalen er der, i den nye version, mulighed for at køber sammen med leverandøren kan aftale, om afregning sker forud eller bagud. Det er desuden i vejledningen fremhævet, at afregningsfristen max kan være 30 dage efter modtaget faktura (jf. rentelovens § 3b)
- **Regulering af takster:** I kontrakten målrettet indsatser uden for rammeaftalen er det præciseret, at den sats, der skal anvendes til den automatiske fremskrivning af takster, er pl satsen fra sidste indgåede økonomiaftale.
- **Manglende levering af indsats:** Punktet er simplificeret bl.a. ved at henvise til de almindelige regler i dansk ret.
- **Erstatningspligt:** Punktet om erstatningspligt udgår, da der vurderes at være omfattet af punkt om manglende levering
- **Forsikringsforhold:** Kontrakten er her forenklet for at sikre at kontrakten ikke forpligter parterne ud af, hvad der er hjemmel til. Lovgivningen er på dette punkt tvetydig, hvorfor kontrakten ikke kan omfatte præcise forpligtelser. Når lovgivningen bliver præciseret, vil der være grund til at justere kontrakten.
- **Udarbejdelse af boligdokument ved § 108:** Kontrakten er rettet, så det nu fremgår, at det er købers ansvar at udarbejde boligdokument. Leverandøren er forpligtet til at levere de nødvendige oplysninger.

Kontraktskabelonerne version 2.0 kan findes på KL's [hjemmeside](#) samt på det fælleskommunale sekretariats hjemmeside.

DASSOS har tidligere besluttet, at kommuner og region i Midtjylland opfordres til at benytte standardkontrakterne.

2.3 Standardkontrakter på børne - og ungeområdet

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS tog orienteringen til efterretning.

DASSOS opfordrer til, at kommuner og region i Midtjylland opfordres til at benytte standardkontrakterne på børne – og ungeområdet.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling:

KL har i fællesskab med kommunale repræsentanter samt repræsentant fra rammeaftalesekretariatene udarbejdet standardkontrakter på det udsatte børn- og ungeområde.

KL anbefaler, at kontrakten anvendes i forbindelse med alle nye køb på det udsatte børne- og ungeområde både mellem kommuner og mellem kommuner og regioner og private tilbud.

KL beskriver, at formålet med standardkontrakten er at skabe et sikkert, genkendeligt og juridisk bindende grundlag for samarbejdet mellem to parter omkring et konkret køb. Der findes en kontraktskabelon målrettet tilbud, som er omfattet af en rammeaftale på det sociale børneområde (kommunale og regionale tilbud), og en kontraktskabelon målrettet tilbud på børneområdet, som ikke er omfattet af en rammeaftale (typisk private og selvejende tilbud).

Kontrakterne kan findes på KL's [hjemmesiden](#) samt på det fælleskommunale sekretariats hjemmeside.

Sekretariatet sørger for at orientere de kommunale børne-familiechefer om de nye standardkontrakter med henblik på at de anvendes i Midtjylland på lige fod med standardkontrakterne på voksenområdet.

2.4 Mødeplan for DASSOS 2024

Referat:

DASSOS tog orienteringen til efterretning.

Indstilling:

At DASSOS

- Tager mødeplanen for 2024 til orientering

Sagsfremstilling

Der er planlagt fire møder i DASSOS i 2024:

- 1. marts 2024 – temadag kl. 9.00-13.00 og DASSOS møde kl. 13.00-14.00 (Viborg Rådhus)
- 6. maj 2024 kl.12.00-13.45 (Viborg Rådhus)
- 13. september 2024 kl. 10.00-12.00 (Regionshuset Viborg)
- 30. oktober 2024 kl.12.00-13.45 (Viborg Rådhus)

Bilag

[Bilag 8 - Mødeplan 2024 for det tværsektorielle samarbejde på social og sundhedsområdet i Midtjylland](#)

3. Punkter til kommende møder

3.1 Punkter til næste møde i DASSOS

Ved Jesper Thyrring Møller

Referat:

DASSOS tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager den foreløbige sagsoversigt til efterretning, og
- Drøfter om der er andre sager til dagsordenen

Sagsfremstilling

Næste møde i DASSOS afholdes den 1. marts 2024 i forlængelse af temadagen.

Punkter til mødet kan meldes ind til det fælleskommunale sekretariat senest den 2. februar 2024.

Følgende sager forventes dagsordenssat:

- Opsamling på temadag med relevans for ny rammeaftale
- Opfølgning på analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland
- Status på arbejdet med kapacitetsanalysen

3.2 Eventuelt

Referat:

Ingen bemærkninger.